

2025-04-22 Nr. NV-785

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-276; 25-277 TAIS-25-4346(2); 25-4345(2)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENOS ĮSTATYMO NR. VIII-1029 156 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (toliau – Įstatymo projektas)		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> Taip <input type="checkbox"/> Ne	Teisingumo ministerija	Pasirenkama <input checked="" type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas <input type="checkbox"/> LRV posėdis <input type="checkbox"/> Nesvarstyta 2025-04-22	Pasirenkama <input type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV pasitarime <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje <input type="checkbox"/> Gražinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama <input type="checkbox"/> Taip <input checked="" type="checkbox"/> Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Įstatymo projektas parengtas siekiant išplėsti bylų, užbaigtų įsiteisėjusiu teismo sprendimu ar nutartimi, proceso atnaujinimo pagrindus, Konstituciniam Teismui pripažinus, kad Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 156 straipsnio 2 dalis tiek, kiek joje nenustatyta galimybė atnaujinti bylos, užbaigtos įsiteisėjusiu teismo sprendimu ar nutartimi, proceso, kai byla išnagrinėta nesant nors vieno iš proceso dalyvių, kuriam nepranešta apie teismo posėdį ir nebėra galimybės apskūsti tokio sprendimo (nutarties), prieštarauja Konstitucijos 30 straipsnio pirmajai daliai, 109 straipsnio pirmajai daliai, konstituciniams teisinės valstybės, teisingumo principams.

Šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo analizė rodo, kad ABTĮ 156 straipsnio 2 dalyje neįtvirtina galimybės atnaujinti bylos, užbaigtos įsiteisėjusiu teismo sprendimu ar nutartimi, proceso, kai byla pirmosios instancijos teisme išnagrinėta nesilaikant proceso teisės normų reikalavimų – nesant nors vieno iš proceso dalyvių, kuriam nustatyta tvarka nepranešta apie teismo posėdžio laiką ir vietą, – ir nebėra galimybės tokiam dalyviui apskūsti teismo sprendimo (nutarties).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projektu siekiama sudaryti galimybę atnaujinti administracinių bylų procesą ir tais atvejais, kai asmuo nebuvo tinkamai informuotas apie teisminį procesą; tinkamai įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2024 m. lapkričio 7 d. nutarimą Nr. KT85-N13/2024 „Dėl Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 156 straipsnio 2 dalies (su 2020 m. birželio 30 d. pakeitimu) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Priėmus Įstatymo pakeitimus, būtų nustatyta, kad administracinis procesas gali būti atnaujinamas nustačius ne tik esminius materialiosios teisės normų, bet ir esminius proceso teisės normų pažeidimus bei naujas pagrindas atnaujinti administracinės bylos nagrinėjimo procesą – kai byla išnagrinėta nesant nors vieno iš proceso dalyvių, kuriam nepranešta apie teismo posėdžio laiką ir vietą, ir nebėra galimybės apskūsti priimto sprendimo ar nutarties.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.
Siekiant Įstatymo projektu siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų galiojančių įstatymų nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įstatymo projektas derintas su Teisėjų taryba, Lietuvos vyriausioju administraciniu teismu, Nacionaline teismų administracija ir Lietuvos advokatūra.

Teisėjų taryba ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pastabų ar pasiūlymų Įstatymo projektui neturėjo.
Lietuvos advokatūra ir Nacionalinė teismų administracija per nustatytą terminą pastabų ar pasiūlymų Įstatymo projektui nepateikė.

Lietuvos advokatūra apie tai, kad šiam projektui pastabų neturės, informavo darbo tvarka.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Įstatymo projektu:
- prisidedama prie Devynioliktosios Vyriausybės programos, kuriai Seimas pritarė 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54, 517 punkto nuostatos „Atkursime visuomenės pasitikėjimą Lietuvos teismų sistema“ ir 455 punkto nuostatos „Žmogaus teisių gynimas ir jų įgyvendinimas taps efektyvesnis“ įgyvendinimo;

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- įgyvendinama ir Devynioliktosios Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Vyriausybės 2025 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 151, 7.4.2 papunktyje numatyta priemonė „siekiant visiškai užtikrinti teisę į teisminę gynybą, sudaryti galimybę atnaujinti administracinių bylų procesą ir tais atvejais, kai asmuo nebuvo tinkamai informuotas apie teisminį procesą“.

Įstatymo projektas įtrauktas į Seimo II (pavasario) sesijos darbų programą.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Artūras Norkevičius

Viešojo valdymo grupė, vyresnysis patarėjas